MÓR ÉS KISTÉRSÉGE KÖZÉLETI ÉS INFORMÁCIÓS LAPJA

EZERSZÓ

EXKLUZÍV KÜLÖNSZÁM

MEGJELENIK 12.500 PÉLDÁNYBAN INGYENESEN

2016. ÉVI KÜLÖNSZÁM

MÓR VÁROS KULTURÁLIS ÉLETE

Egy város sikerességét, hírnevét nemcsak lakóinak száma és gazdasági fejlettsége fémjelzi, ebben kiemelt szerepe van kulturális életének, rendezvényei színvonalának, vonzerejének is. Jelen különszámunk Mór város kulturális életét mutatja be a város vezetőivel készített interjúk alapján, célul tűzve ki a legfontosabb kulturális intézmények, civil szervezetek és a kiemelt rendezvények megismertetését.

Mór történelmi múltjában a közösségi eseményeknek – egyházi ünnepeknek, farsangi és szüreti mulatságoknak – mindig is jelentős szerepe volt, azonban csak a 19. század második felében jelent meg a kulturális élet első polgári önszerveződése, amelyet 1866-ban Móri Casino néven alapítottak. Ezen időszakban számos móri kulturális szervezet jött létre, például 1872-ben a Mór Dalárda, majd 1892-ben a Moóri Társaskör, amely könyvtárat is működtetett. A 19. század végétől napjainkig – a háborús időszakok kivételével – szinte folyamatos volt a móri kulturális élet fejlődése.

Fenyves Péter polgármester úr szerint azok a városok lehetnek sikeresek, amelyek saját önazonosságukat és kulturális örökségüket nemcsak megőrizték, de meg is erősítették. Mór ilyen település, amelynek kulturális élete a nemzetiségi hagyományokra épül, erős alapját adják a helyi kulturális közösségek, civil szerveződések és a városi intézmények, de az itt élő művészek révén a magas kultúra is jelen van. A város zenei-, tánc-, és képzőművészeti élete mind a megyében, mind az országhatáron belül és kívül is méltán elismert, melynek ékes példája művészeti csoportjaink számtalan helyi, hazai és külföldi vendégszereplése. Mór kulturális hatása térségi szinten is jelentős, programjainak vonzása, látogatottsága nagyobb földrajzi területre is kiterjed, főként Székesfehérvár, Tatabánya és Pápa térségére van kisugárzása. A móri kulturális élet színvonala ösztönző hatással van a helyi turizmusra, így ezen két terület együtt kell működjön és fejlődjön a jövőben is. A jelenlegi városvezetés célja az volt, hogy az év minden évszakában legyen egy-egy kiemelkedő kulturális rendezvénye a városnak, és ez mára megvalósulóban van. Közös sikerünk, hogy a Móri Bornapok 2015-ben „Kiváló fesztivál" minősítést kapott – ezt a címet az országban csak 17 rendezvény mondhatja magáénak, – így büszkék lehetünk arra, hogy a móri borfesztivál közép-európai jelentőségű rendezvénnyé vált.

A kulturális tevékenységek gyakorlásának, a rendezvények, események megvalósulásának legfontosabb helyszínei azok az épületek és közterek, amelyek fejlesztésére az önkormányzat 2006-tól kiemelt figyelmet biztosított és kormányzati támogatással jelentős forrásokat szerzett. Elsőként az Erzsébet téri Művelődési Ház belső felújítására került sor, amely aztán külsőleg is megújult. A városközpont tereinek újjászületésével Mór városának egyik legnagyobb beruházása fejeződött be a 2013-as évben. A pályázathoz rendezvények is kapcsolódtak, amely egyrészt a Lamberg-kastély Kulturális Központ szervezésében, másrészt a helyi civilek közreműködésével valósulnak meg. A felújítással érintett Szent István tér és Kapucinus tér területen a Környezetvédelmi és madárbarát nap, a Játékok napja, a Fogyatékkal élők napja, a Nemzetiségek napja, a Múltidéző móri vásári forgatag, a Public Art és a Hagyományok napja mind-mind e pályázat hozadéka. A mozi épületét 2014-ben az önkormányzat saját erőből felújította, ezt követően újra birtokba vehették a város civil szervezetei, és 2015-től már nagy sikerű, teltházas színházi előadássorozatoknak is otthont ad az épület.

A VÁROSI KULTURÁLIS ÉLET FŐBB INTÉZMÉNYEI

Mór kulturális életének alakításában nagy szerepet játszik a Lamberg-kastélyban működő közművelődési intézmény, valamint a helyi alapfokú művészetoktatási intézmény, a móri képzőművészek alapítványa és a város közalapítványa.

A **Lamberg-kastély Kulturális Központ** látja el a könyvtári szolgáltatásokat, közművelődési szervezői és muzeális kiállítóhelyi feladatait. A város kulturális életének legfajsúlyosabb résztvevőjeként, rendezvények aktív szervezője és koordinálója, úgymint a Móri Szent György-heti Vígasságok, a MÓRIKUM Kultúr-Fröccs Fesztivál, a Móri Bornapok, a Nyári Zenei Estek-, valamint helyi szervezője a Kultúra Napja, a Múzeumok Éjszakája, a Kulturális Örökség Napja és az Országos Könyvtári Napok rendezvényeknek.

A **Móri Pászti Miklós Alapfokú Művészeti Iskola** évtizedek óta biztosít elméleti és hangszeres zeneoktatást és zeneművészetre nevelést a móri fiatalok számára, továbbá az iskola a Móri Ifjúsági Fúvószenekar utánpótlásának legfontosabb helyi bázisa.

A **Képző- és Iparművészeti Szabadiskolában** alapfokú művészetoktatás folyik a Hang-Szín-Tér Művészeti Iskola móri telephelyén. A kisdiákok évről-évre a grafika, a szobrászat és kézművesség alapjait sajátíthatják el a móri foglalkozásokon.

A VÁROS CIVIL KULTURÁLIS SZERVEZETEI, KÖZÖSSÉGEI

A civil szervezetek szerepe a közösség-teremtésben a kulturális területen nélkülözhetetlen, és ennek számos kiemelkedő példája van városunkban, ezért tenni akarásukat és ötletgazdagságukat kamatoztatni lehet a város fejlődése érdekében. A helyi civil szervezetek valós teljesítmény alapú programjait a város képviselő-testülete éves szinten több millió forint elkülönített pályázati alap létrehozásával támogatja.

A **Városi Közművelődési Közalapítvány** alapítója Mór Város Önkormányzata. Az önkormányzat által megbízott 9 fős kuratórium tagjainak egyik fő célja, hogy segítse és támogassa azokat a civil szervezeteket, egyesületeket, közösségeket, alapítványokat, amelyek városunkban értéket képező művészeti tevékenységet folytatnak.

A helyi kulturális civil szervezetek támogatása mellett a kuratórium 2013-tól hagyományteremtő szándékkal támogatja és szervezi azokat a városi koncerteket, amelyekkel közelebb hozza Kodály Zoltán célkitűzését, hogy „Legyen a zene mindenkié".

A város nemzetközi hírű büszkesége, a **Móri Ifjúsági Fúvószenekar** több mint három évtized alatt fokozatosan építette ki és mélyítette el a határon belüli és kívüli kapcsolatait a hagyományőrző és nemzetközi fúvószene világában. Sok hazai és külföldi elismerés, díj fémjelzi teljesítményüket.

A város fúvószenekara mellett aktívan működnek és sok szép élményt nyújtanak a városban működő kórusok, néptánccsoportok és az iskolák művészeti csoportjai.

A helyi tánccsoportok a táncművészet több ágában is jeleskednek, pl.: magyar néptánc, német nemzetiségi tánc, akrobatikus és modern tánc. A **Forgatós Táncegyüttes** a magyar néptánc, az **Edelweiss Móri Német Nemzetiségi Táncegyüttes** és a **Rozmaring Móri Kistérségi Nemzetiségi Táncegyüttes** a német nemzetiségi táncok bemutatása terén nyújt kiemelkedő produkciókat.

A kóruséneklést a **Móri Vegyeskar** több mint négy évtizedes múlttal, széles kórus repertoárral, a **Liederkreis Német Nemzetiségi Kamarakórus** a német nyelvű dalok éneklésével, a **Magnificat kórus** és a **Protestáns kórus** egyházi énekek előadásával népszerűsíti a kórusmuzsikát.

A magyar néphagyományok és a móri sváb hagyományok ápolásában, felkutatásában több helyi szervezet és kulturális csoport is részt vállal. A helyi csoportok – mint például az **Ezerjó Nyugdíjas Egyesület** - fontosnak érzik a hagyományos móri táncok, dalok, és gasztronómiai különlegességek megismerését, megőrzését és továbbadását.

Több évtizedes múltra tekint vissza Móron a **Képző- és Iparművészeti Szabadiskola Alapítvány** működése, amely Nagy Benedek országos hírű móri szobrászművész kezdeményezésére és vezetésével alakult meg. A szabadiskola kovács, szobrász-bronzöntő-cizellőr, fotó, grafika és színtanyomó, textil-tűzzománc, fás-fafaragó, és kerámia-fazekas műhelyeiben nemzetközi hírű alkotó tevékenység folyik a kezdetektől napjainkig.

A **Móri Írók, Képzőművészek Szövetsége Egyesület** az amatőr irodalmárok és képzőművészek számára ad lehetőséget az önmegvalósításra és alkotásaik megismertetésére.

A felsorolt szervezetek mellett több más művészeti csoport, szerveződés, hivatásos és amatőr művész, alkotó is tevékenykedik városunkban hozzájárulva a kulturális élet sokszínűségéhez, gyarapodásához a zene, a képzőművészet és az irodalom területén.

VÁROSI KULTURÁLIS PROGRAMOK, ESEMÉNYEK

A **Móri Diák Művészeti Fesztivál** évente az első kiemelt városi kulturális rendezvény, melyet a Szent Erzsébet Rk. Általános Iskola és az önkormányzat Humánügyi Irodája közösen szervez meg. A diákok tudásukat, tehetségüket több művészeti kategóriában mérik össze, a zsűri által kiválasztott legjobb produkciókat a Wekerle Sándor Szabadidőközpontban mutatják be a közönségnek. A fesztivál Gálaműsora minden évben az 1848-49-es forradalom és szabadságharc tiszteletére márciusban kerül megrendezésre.

A **Játékok napja** áprilisban a családosok számára nyújt tartalmas és mozgalmas kikapcsolódási lehetőséget a Szent István Parkban. Népi játékok, kézműves foglalkozások, gyerekszínházi előadások, népzenei koncertek és táncház várja a kicsiket és nagyokat a rendezvényen.

A **Szent György-heti Vigasságokon** április utolsó hetében sokszínű kulturális, borászati, gasztronómiai és sportprogramokkal, koncertekkel és művészeti programokkal várják a szervezők a résztvevőket. Főzőverseny, zenei koncertek, előadóművészek és humoristák fellépései, színházi bemutatók, művészeti kiállítások és gyermekprogramok kínálnak minden korosztálynak kulturális felüdülést. A rendezvény keretén belül nagy sikerrel kerül megrendezésre a **„Keljen dalra minden ember" Városi Kórustalálkozó**, melyen a városban működő iskolai és amatőr kórusok egyaránt fellépnek.

A májusi **Fogyatékkal élők napján** elmosódnak a határok segítő és segített között, hiszen a rendezvény célja, hogy sérült embertársaink is a társadalom teljes jogú tagjai legyenek. A Szent István Parkban a programok segítségével betekintést nyerhetünk fogyatékkal élő embertársaink mindennapjaiba. A rendezvényen vendég előadók is fellépnek, valamint a műsorokban közreműködnek és szerepelnek a helyi speciális iskola diákjai, továbbá a **Bice-Bóca Egyesület** tagjai is.

A **Múzeumok éjszakája** országos rendezvénysorozatnak a Lamberg-kastély Kulturális Központ sok éve folyamatos résztvevője. Ezen a Szent Iván éjhez kötődő napon a kastély munkatársai barokk ruhába öltözve éjszakába nyúlóan múzeumpedagógiai foglalkozásokkal, menetleveles kastélybarangolással, ingyenes tárlatvezetésekkel és zenei koncertekkel várják a látogatókat.

A **Móri vásári forgatag** júniusban lehetőséget ad a Szent István parkban a régi vásárok hangulatának átélésére. A Lamberg-kastély Kulturális Központ a hagyományos, piactéren tartott Péter-Pál-napi vásárt felidézve szervezi meg évente annak legújabb kori változatát. Az egész napos program során a helyi kistermelők, kézművesek sátrai között sétálva az érdeklődők válogathatnak, vásárolhatnak a különböző portékákból, ez alatt vásári komédiások, mutatványosok szórakoztatják a közönséget.

A **Nyári Zenei Estek** programjai a Lamberg-kastély udvarában és a barokk kastélypark Zenepavilonjában kellemes környezetben várják a látogatókat. A június végétől augusztus végéig tartó rendezvénysorozat minden hétre tartogat egy-egy igazi meglepetést. Fúvószene, jazz, poprock előadások, magyar és külföldi népzene – az élvezetes koncertek széles kínálatból mindenki megtalálhatja az ízlésének megfelelőt.

A **Public Art – a köztéri művészet hete** közelebb kívánja hozni a lakosságot a művészethez és az alkotókhoz. A Szent István Parkban júliusban az alkotók jóvoltából érdekes köztéri művészeti alkotások tűnnek fel, amelyek többsége a látogatók szeme láttára készül, például homokból, kőből, téglából, fából, textíliákból és különleges anyagokból, használati tárgyakból. A művek bemutatása mellett színvonalas kulturális programok, koncertek, kiállítások színesítik az eseményt.

A **MÓRIKUM Kultúr-Fröccs Fesztivál** keretében a szervezők „MÓRIKUM" névjegy alatt a móri unikumokat (tánccsoportokat, zenészeket, együtteseket, művészeket) gyűjtik össze és ismertetik meg látogatókkal a Szent István-naphoz és az Augusztus 20-i ünnepségekhez kapcsolódóan. A 2014-ben fesztivál minősítést kapott rendezvénysorozat keretében a gyönyörű Lamberg-kastélyban és csodálatos akusztikával bíró udvarán találkozhatnak az érdeklődők a móri kultúra legszebb színfoltjaival. Mindezt állami ünnepünk programjai, az új kenyér szentelése, valamint táncszínházi események, neves előadók könnyűzenei koncertjei gazdagítják.

A **Bányásznapon** a Mór és környéki évszázados bányász hagyományok idéződnek fel. A Szent Borbála-naphoz kapcsolódó rendezvényen a Lamberg-kastély parkjában zenés és táncos programokra kerül sor. Ezen kívül csilletoló verseny, bányászati tárgyú kiállítások, valamint a hagyományos Bányász-bál színesíti a rendezvényt.

A **Nemzetiségi hagyományok napján** szeptemberben évről-évre egy-egy móri hagyomány megismertetését tűzték ki célul a szervezők. A Szent István téren sor került már a móri sváb lakodalmas szokások felelevenítésére, valamint a tradicionális móri szüret folyamatának felidézésére. A rendezők célja felkutatni és bemutatni, valamint megőrizni és tovább vinni a régi móri hagyományokat.

A **Móri Bornapok** a város nemzetközi hírű kulturális rendezvénye, nagy eseménye, amely 2015-ben „Kiváló fesztivál" minősítést kapott. A több napos móri borünnep sajátos hangulata, a jó borok és ételek, a művészeti, kulturális, sport és szórakoztató programok október első hétvégéjén több tízezer látogatónak nyújtanak maradandó élményeket. A móri alkotók művészzászlóikkal díszítik fel a belvárost, éremveréssel és színvonalas művészeti kiállításokkal emelik a rendezvény kulturális rangját. A Kapucinus téri nagyszínpadon napközben egymást váltják a színvonalas zenei és táncprodukciók, esténként pedig neves előadók fellépésével könnyűzenei koncertekre kerül sor.

Fotó: Hartmann Tamás

A Móri Fúvószenei Egyesület a bornapokon a páros években **Nemzetközi Fúvószenekari Fesztivált** rendez, a páratlan években pedig a móri tánccsoportok szervezésében **Nemzetközi Népzenei és Néptánc Fesztivál** emeli a rendezvény rangját és hírnevét. A fesztiválokra érkező külföldi zenekarok és fellépők is részt vesznek a szüreti felvonuláson, a bornapok legnagyobb közönséget vonzó köztéri attrakcióján. A legfiatalabbaknak a hagyományos bornapi gyermekrajz-kiállítás ad bemutatkozási lehetőséget és több gyermekprogram – színielőadások, ének- és bábműsorok, játszóházak – nyújt változatos élményeket.

A **Márton-heti rendezvények** a móri Német Nemzetiségi Önkormányzat legfontosabb nemzetiségi ünnepe minden év novemberében. Az óvodák, az iskolák és civil szervezetek nemzetiségi műsorokat mutatnak be, a borlovagok és borhölgyek az újbort ünneplik. A városközpontban hangulatos lampionos felvonulásra kerül sor, ezen kívül nemzetiségi táncház, zenei programok, kiállítások, és a hagyományos Márton-napi bál is része a rendezvénysorozatnak. Ebben az évben a rendezvénysorozatot a város tovább bővítette a „Márton-napi Lúdnapok" gasztronómiai és kulturális eseménnyel.

Az **Adventi rendezvények** zárják decemberben az évenkénti kulturális rendezvények sorát. Az egy hónapig tartó ünnepi időszakban a főtéren felállított fenyőfa mellett a város lakossága hetente egy-egy közös adventi gyertyagyújtásra gyűlik össze. A város vezetői és a történelmi egyházak helyi képviselői gyújtják meg az Adventi koszorú gyertyáit, intézmények apraja-nagyja és a pedagógusai közösségek meghitt, bensőséges műsora kapcsolódik hétről-hétre. Az adventi időszak színvonalas és nagy látogatottságú kulturális eseményei a Városi Nyugdíjas Karácsony, a Karácsonyi Kóruskoncert és az évzáró Karácsonyi Fúvószenekari koncert.

E kiadványban Mór város kulturális életének főbb jellemzőit, folyamatait, legfontosabb rendezvényeit mutattuk be az Olvasóknak. A móri kulturális szervezetek és a Móron élő alkotók, művészek tevékenységének részletes ismertetését, bemutatását a későbbi különszámainkban tervezzük, ahol tematikusan is áttekintjük Mór város táncművészeti, zenei, irodalmi, képző- és iparművészeti életét.

EZERSZÓ - MÓR VÁROS KULTURÁLIS ÉLETE - Mór és környéke közéleti és információs kiadványa Nyt. szám: 17.064/1998 Felelős kiadó: Ezerszó Bt. Szarka Attila ügyvező Mindennemű utánközlés csak a kiadó engedélyével lehetséges! A kiadvány megjelenésének fő támogatója Mór Város Önkormányzata.
A különszámot írta és szerkesztette: Buza Ernő és dr. Némethné Utry Edit Grafikus tervezés és nyomdai előkészítés: Szarka Attila Fotók: Hrubos Zsolt Hirdetésszervező: Buza Csilla, Gábor Tamás A kiadó címe: 8061 Mór, Lovarda u. 7. Pf.: 28. Telefon: 22/562-380 Fax: 22/562-382 Internet: www.ezerszo.hu E-mail: mail@ezerszo.hu